

KA TURIME ŽINOTI APIE PASIUTLIGĘ

Pasiutligė – mirtina virusinė liga, bet jos galima išvengti skiepijantis net po užsikrėtimo. Tai plačiai paplitusi liga visame pasaulyje, nes pasiutligės virusą perneša gyvūnai. Žmogui pavojingi ne tik įkandimai, bet ir apdraskymai ar apseilėjimai, nes odoje gali būti įtrūkimų, nubrozdinimų, pro kuriuos virusas lengvai patenka į žmogaus organizmą. Infekcijos pernešėjai gali būti šunys, katės, šikšnosparniai, lapės, meškėnai, mangustai. Įtarus gyvulį sergant pasiutlige, kiekvienas su juo kontaktavęs asmuo dėl savo sveikatos privalo skubiai kreiptis į medikus ir skiepytis paskirtu vakcinų kursu nuo pasiutligės.

Ligai prasidėjus, pasireiškus jos simptomams, pasveikti nebeįmanoma.

Patiems užmušus pasiutligės platintoją būtina sudėginti visas priemones, su kuriomis jis buvo liestas. Lavono negalima užkasti ar išvežti į sąvartyną. Jo saugiu sunaikinimu pasirūpins veterinarijos specialistai.

Kuo pasireiškia pasiutligė?

Pasiutligės inkubacinis periodas trunka nuo 10–12 dienų iki kelių mėnesių. Tai priklauso nuo į žaizdą patekusio viruso kiekio ir žaizdos vietos: liga prasideda greičiau, kai virusų patenka daug, kai žaizda yra galvos, pečių srityje. Kuo žaizda toliau nuo galvos, kuo mažiau virusų patenka, tuo inkubacinis periodas būna ilgesnis.

Pasiutligės virusas pakenkia smegenis, sukelia encefalitą. Ligoniai tampa neramūs, blaškosi, neramumo priepuoliai kaitaliojasi su vangumo, mieguistumo epizodais. Būdinga vandens baimė. Stipraus nevaldomo susijaudinimo protrūkiais ligoniai reaguoja net į nežymius šviesos, garso ir kitus dirgiklius. Ligai progresuojant, prasideda paralyžius, sutrinka kvėpavimas, sustoja širdis. Ligonis miršta per 1–2 savaites nuo ligos pradžios.

Kaip atpažinti sergantį gyvūną?

Keistas gyvūnų elgesys jau suteikia pagrindo įtarti ligą. Katėms ir šunims atsiranda šie simptomai: pakinta apetitas, gyvūnas nelinksmas, daug guli, pabrukta uodega. Vėliau tampa neįprastai agresyvūs ar meilūs, nebegali lakti, prasideda seilėtekis, išsivysto galūnių paralyžius ir gyvūnas pastimpa.

Ar galima išgydyti gyvūnelį?

Pasiutligė nepagydoma, Tačiau kol diagnozė tik įtariama, gyvūnas gydomas, jį stebint specialistams. Tačiau pirmiausiai reikia sergantį gyvūną izoliuoti nuo kitų gyvūnų ir žmonių, t. y. uždaryti kokioje patalpoje, aptvare, narvelyje, dėžėje, kad jis negalėtų pabėgti ir platinti ligos.

Kaip išvengti pasiutligės?

Kiek įmanoma, vengti kontakto su laukiniais, valkataujančiais gyvūnais.

Naminiai gyvūnai turi būti vakcinuojami nuo pasiutligės ne rečiau kaip vieną kartą per metus.

Gyvūnui įkandus, svarbu tinkamai sutvarkyti žaizdą. Ją reikia išplauti vandeniu, muilu, patrinti spiritu, odekolonu.

Žmogui kuo skubiau suleisti vakciną ir specialų serumą. (Reikia kuo greičiau pasiskiepyti, kad susidarytų imunitetas, todėl svarbi kiekviena valanda, kiekviena minutė. Žaizdos sutvarkymas neapsaugo nuo pasiutligės, bet gali sumažinti į žaizdą patekusių virusų kiekį, todėl pailgėja inkubacinis periodas ir laimima daugiau laiko efektyviai profilaktikai vakcinomis).

Kaip išvengti pasiutligės?

Jeigu žinoma, kad įkandęs gyvūnas skiepytas pasiutligės vakcina, o po paskutiniojo skiepo nepraėjo daugiau nei metai, nukentėjusiojo skiepyti nereikia. Jeigu yra galimybė, reikėtų stebėti apkandžiojusį gyvūną. Paprastai pasiutlige sergantys gyvūnai, kurių seilėse yra pasiutligės virusų, neišgyvena ilgiau nei dešimt dienų. Jeigu įkandęs gyvūnas pabėga ir jo stebėti nėra galimybės, įvykis vertinamas taip, lyg tai būtų žinomai pasiutęs gyvūnas.

Įtartinam gyvūnui kritus, reikia kreiptis į veterinarus ir ištirti, ar jis nesirgo pasiutlige.

Skiepai – vienintelis pasiutligės profilaktikos būdas apkandžiojus sergančiam ar nežinomam gyvūnui. Profilaktiškai skiepijami visi namuose laikomi gyvūnai, laisvai ganomi žemės ūkio gyvuliai, galvijai, nes jie gali užsikrėsti nuo sergančių valkataujančių gyvūnų ir užkrėsti šeiminius. Nuo pasiutligės gyvūnus būtina skiepyti kasmet.

Telšių rajono savivaldybės administracija

KĄ TURIME ŽINOTI APIE PASIUTLIGĘ

